

STUDIA PELPLIŃSKIE 2019

TOM LIII

STUDIA PELPLIŃSKIE
ROCZNIK DIECEZJI PELPLIŃSKIEJ

TOMY WYDANE

I – 1969	XXVIII – 1999
II – 1971	XXIX – 1999 (specj.)
III – 1972 (1973)	XXX – 2000
IV – 1973 (specj.)	XXXI – 2001
V – 1974	XXXII – 2002
VI – 1975	XXXIII – 2002 (specj.)
VII – 1976	XXXIV – 2003
VIII – 1977	XXXV – 2004
IX – 1978	XXXVI – 2005
X – 1979	XXXVII – 2006
XI – 1980	XXXVIII – 2007
XII – 1981	XXXIX – 2008
XIII – 1982	XL – 2008
XIV – 1983	XLI – 2009
XV – 1984	XLII – 2010 (specj.)
XVI – 1985	XLIII – 2010
XVII – 1986	XLIV – 2011
XVIII – 1987	XLV – 2012
XIX – 1988	XLVI – 2013
XX – 1989	XLVII – 2014
XXI/XXII – 1990/1991	XLVIII – 2015
XXIII – 1992	XLIX – 2016
XXIV – 1996 (specj.)	L – 2017 (specj.)
XXV – 1996	LI – 2017
XXVI – 1997	LII – 2018
XXVII – 1998	

WYŻSZE SEMINARIUM DUCHOWNE
DIECEZJI PELPLIŃSKIEJ

WYDAWNICTWO
„BERNARDINUM” SP. Z O.O.

STUDIA PELPLIŃSKIE

TOM LIII

bernardinum
2019

Rada naukowa

ks. prof. dr hab. Marek Parchem (UKSW) – przewodniczący
ks. dr hab. Jarosław Babiński, prof. UKSW (UKSW);
prof. doz. dr Christoph Boehr (Wiedeń); ks. prof. dr hab. Tadeusz Borutka (UPJPII);
ks. prof. dr hab. Wojciech Cichosz (UMK);
dr hab. Aleksandra Chylewska-Tölle, prof. UAM (Collegium Polonicum w Słubicach);
prof. dr Gerhard Droesser (Wuerzburg); ks. prof. dr hab. Krzysztof Gózdź (KUL);
ks. prof. dr hab. Dariusz Kotecki (UMK); ks. prof. dr hab. Marian Kowalczyk SAC (UKSW);
ks. prof. dr hab. Anastazy Nadolny (WSD Pelplin); ks. prof. dr hab. Wojciech Pikor (UMK);
ks. dr hab. Piotr Roszak, prof. UMK (Uniwersytet Nawaryjski, Hiszpania);
prof. doc. Enrice Siron (Puglia); ks. prof. dr hab. Henryk Skorowski (UKSW);
ks. dr hab. Grzegorz Szamocki, prof. UG (UG); ks. prof. dr hab. Jan Walkusz (KUL)

Redaktorzy

Redaktor naczelny: ks. prof. dr hab. Janusz Szulist (UMK)

Redaktorzy tematyczni:

teologia: ks. dr Sławomir Kunka (UMK)
filozofia: ks. dr hab. Jarosław Babiński, prof. UKSW (UKSW)
historia: ks. dr Krzysztof Koch (WSD Pelplin)
prawo kanoniczne: ks. dr Adam Kałduński (WSD Pelplin)
redaktor językowy: dr Agnieszka Skórzewska (UW)
redaktor językowy (język angielski): ks. mgr Sebastian Wydrowski
redaktor statystyczny: ks. dr hab. Wiesław Łużyński, prof. UMK (UMK)
redaktor techniczny: dr Karolina Kochańczyk-Bonińska
sekretarz redakcji: ks. mgr Andrzej Dombrowski
ks. mgr Damian Klajst

Recenzenci tomu:

o. prof. UKSW dr hab. Grzegorz Bartosik OFMConv
prof. UKSW dr hab. Anna Kuśmirek, ks. prof. UKSW dr hab. Dariusz Pater
ks. prof. UKSW dr hab. Tomasz Stępień, ks. prof. UKSW dr hab. Dariusz Kurzydło
ks. prof. UKSW dr hab. Włodzimierz Gałązka,
ks. prof. UKSW dr hab. Grzegorz Bachanek, ks. prof. dr hab. Marek Tatar,

Czasopismo recenzowane

Wersją pierwotną czasopisma jest wydanie papierowe

Czasopismo indeksowane

w Systemie Copernicus, CEJSH, PBN, BazHum

Adres redakcji

Redakcja „Studiów Pelplińskich”
Plac Mariacki 7, 83-130 Pelplin
tel. 58 536 16 64

www.studiapelplinskie.pl, studiapelplinskie@diecezja-pelplin.pl

Wydawnictwo „Bernardinum” Sp. z o.o.

ul. Biskupa Dominika 11, 83-130 Pelplin
tel. 58 536 17 57, fax 58 536 17 26

bernardinum@bernardinum.com.pl; www.bernardinum.com.pl

Skład, druk i oprawa: Drukarnia Wydawnictwa „Bernardinum” Sp. z o.o., Pelplin

ISSN 0239-4456

eISSN 2391-8713

SPIS TREŚCI

STUDIA PELPLIŃSKIE TOM LIII

Skróty.....	13
-------------	----

ARTYKUŁY NAUKOWE

Ks. Jarosław Babiński – Teologiczno-prakseologiczne implikacje współczesnej dyskusji nad rozumieniem śmierci.....	17
Michał Białkowski – Polscy ojcowie Soboru Watykańskiego II. Wstęp do badań nad episkopatem Kościoła katolickiego w PRL w latach sześćdziesiątych XX wieku.....	33
Paweł Cejrowski, Radosław Mędrzycki – Regulacje praw osób, których dane są przetwarzane – uwagi na tle autonomicznej regulacji ochrony danych osobowych w Kościele Katolickim	75
Ks. Marek Chmist – Pawłowa wizja apostołatu w 1 Kor 9	93
Ks. Krzysztof Dalecki – Pomorskie Towarzystwo Opieki nad Dziećmi jako największe dzieło społeczne ks. Prałata Antoniego Henryka Szumana	107
Ks. Michał Dłutowski – Idea miłosierdzia Bożego w życiu duchowym.....	121
Ks. Mariusz Drogosz – Krytyka idei „nowego ateizmu” w twórczości Davida Berlinskiego	133
Ks. Łukasz Dutkiewicz SAC – Niektóre aspekty duszpasterskiej troski Kościoła katolickiego o bezrobotnych w Polsce	151
Ks. Wojciech Gliniecki – Miejsce „osoby” w decyzji medycznej. Analiza zagadnienia w świetle personalizmu Jacques’a Maritaina.....	163
Ks. Aleksander Głombiowski – Zesłanie na Sybir czasem wzrastania w wierze i rozeznawania powołania św. Rafała od św. Józefa – Józefa Kalinowskiego.....	181
Krzysztof Gogacz – Instytucjonalny wymiar kurateli sądowej w kształtowaniu poczucia bezpieczeństwa społecznego	199
Daniel Jakimiec – Istota i prerogatywy sądowego postępowania wykonawczego w sprawach rodzinnych i opiekuńczych	211
Maria Janowska – Teologiczno-wychowawcze przesłanie epitafiów cmentarnych na przykładzie wybranych cmentarzy w Toruniu	231

Ks. Wojciech Jaźniewicz – Koncepcja grzechu pierworodnego w pracach Christiana de Duve'a.....	249
Piotr Koprowski – Wątki gnostyckie w myśli genezyjskiej Juliusza Słowackiego.....	261
Ks. Damian Kuna – Wpływ sportu na życie moralne człowieka – korzyści, wynaturzenia i próby ich przezwycięzania w świetle nauki św. Tomasza z Akwinu	275
Alicja Elżbieta Majewska – Aktualność wskazań błogosławionej Doroty dla człowieka XXI wieku.....	291
Ks. Michał Marczak – <i>Dekalog</i> drogą wolności narodu – IV Pielgrzymka Jana Pawła II do Ojczyzny	305
Joanna Mielczarek – Historia i współczesność dróg świętego Jakuba na terenie Polski.....	321
Małgorzata Mielewska – Okoliczności powstania i pierwsze lata działalności kuracji w Przechowie (1931–1939).....	337
Ks. Janusz Osnowski – Problem sumienia w ujęciu ks. Józefa Tischnera	357
Ks. Zdzisław Ossowski – Witraże w sanktuarium świętego Rocha w Osieku. Problem percepcji i komunikacji społecznej.....	371
Ks. Marek Parchem – Wydarzenia czasów ostatecznych w hymnicznych proroctwach eschatologicznych Księgi Daniela (Dn 12,1–3) i <i>Testamentu Mojżesza</i> (TestMojż 10,1–10)	389
Ks. Walter Rachwalik – Polonica w <i>Dzienniczku</i> Św. Siostry Faustyny Kowalskiej	411
Maciej Sadowski CSsR – Toruński juwenat polskich redemptorystów w latach 1921–1939.....	419
Ks. Łukasz Simiński – Katecheza odpowiedzią na niebezpieczeństwa zagrożające grupom religijnym	433
Ks. Tomasz Syldatk – Le Concile Vatican II – l'idée de la nouvelle évangélisation en gestation.....	447
Grzegorz Kamil Szczecina – Wartość cierpienia Narodu. Msza św. za Ojczyznę w kościele św. Stanisława Kostki w Warszawie – 27 listopada 1983 r.....	473
Ks. Janusz Szulist – Niepodległość warunkiem pokoju	485
O. Przemysław Śniegowski CRSP – Zjawisko neopogaństwa wyzwaniem dla Kościoła w XXI wieku w ujęciu Benedykta XVI	501
Ks. Karol Węsierski-Tesen – Mahomet, w jakiego wierzą muzułmanie w świetle Siry Ibn 'IshâqA	517
Ks. Krzysztof Węsierski – Rozwój teologicznej prawdy o Wniebowzięciu NMP Na Podstawie Liturgii.....	533

Ks. Yauhen Vintou (Eugeniusz Wintow) – Miłość ojczyzny w tekstach Sługi Bożego Kardynała Stefana Wyszyńskiego (1901–1981) i Sługi Bożego Biskupa Zygmunta Łozińskiego(1870–1932). Analiza porównawcza.....	543
Maciej Wojcieszak – Społeczność Kościoła Afryki rzymskiej w relacji św. Augustyna	557

RECENZJE I OMÓWIENIA

Michał Białkowski – Recenzja książki: D. Bednarski, <i>Biskup Józef Gawlina jako opiekun Polaków na emigracji</i> , Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2019, ss. 566	583
Piotr Maciej Dziembowski – Intercyza ślubna Michała Działyńskiego i Elżbiety Czemówny z 1588 roku	589
Karolina Kochańczyk-Bonińska Recenzja książki: T. Stępień, Porządek i miłość. Koncepcja Opatrzności Bożej w myśli starożytnej, Teologia Polityczna, Warszawa 2019, ss. 357	601
Ks. Joachim Nowak – Recenzja książki: F. Heckmann, <i>Integration von Migranten. Einwanderung und neue Nationenbildung</i> , Springer VS, Wiesbaden 2015, ss. 325	605
Grzegorz Kamil Szczecina – Recenzja książki: P. Glas, T. P. Terlikowski, <i>Ks. Piotr Glas. Dekalog. Prawdziwa droga w czasach zamętu</i> . <i>Rozmawia Tomasz P. Terlikowski</i> , Wydawnictwo Esprit, Kraków 2018, ss. 295	611
Ks. Janusz Szulist – Recenzja monografii: M. Białkowski, <i>Protokoły konferencji polskich ojców soborowych</i> . <i>Zbiór dokumentów 1962–1963</i> , Gaudium, Lublin 2019, ss. 750	615
Ks. Jan Walkusz – Kraina obsiana mękami bożymi i kamieniami, czyli ks. Zenona Myszka poetycki opis Kaszub.....	619
Volume Summary.....	625
Informacje dla autorów	627

TABLE OF CONTENTS

PELPLIN STUDIES VOL. LIII

Abbreviations.....	13
--------------------	----

ARTICLES

Rev. Jarosław Babiński – Contemporary Discussion on Understanding of Death in the Context of its Theological and Praxeological Implications.....	17
Michał Białkowski – Polish Vatican II Council Fathers. A Research Introduction to a Study on the Polish Bishops of the Peoples’ Republic of Poland in the 1960s.....	33
Paweł Cejrowski, Radosław Mędrzycki – Legal Norms Related to Processing of the Personal Data: Aspects of the Autonomous Regulations on Data Protection in the Catholic Church.....	75
Rev. Marek Chmist – The Pauline Vision of Apostolate in 1Cor9	93
Rev. Krzysztof Dalecki – Pomeranian Childcare Society as the Greatest Social Work of Mgr. Antoni Henryk Szuman	107
Rev. Michał Dłutowski – The Notion of Divine Mercy in Spiritual Life.....	121
Rev. Mariusz Drogosz – Criticism of the “New Atheism” in David Berlinski’s Works.....	133
Rev. Łukasz Dutkiewicz SAC – Selected Aspects of the Catholic Church Pastoral Ministry in Favour of Unemployed Polish People	151
Rev. Wojciech Gliniecki – Role of “Person” in a Medical Decision. An Analysis in the Light of Jacques Maritain’s Personalism	163
Rev. Aleksander Głombiowski – Deportation to Siberia as a Period of Spiritual Growth and Vocation Discernment for Saint Raphael of Saint Joseph – Joseph Kalinowski	181
Krzysztof Gogacz – Institutional Dimension of Judicial Guardianship in Public Safety Promotion.....	199
Daniel Jakimiec – Family and Guardianship Judicial Executory Legal Action: Its Nature and Application	211
Maria Janowska – Theological and Educational Meaning of Gravestone Epitaphs of Selected Torun Cemeteries.....	231
Rev. Wojciech Jaźniewicz – Notion of Original Sin in Christian de Duve’s Works.....	249

Piotr Koprowski – Gnostic Elements in Juliusz Slowacki’s Genesian Thought.....	261
Rev. Damian Kuna – Influence of Sport on the Human Moral Life: its Advantages, its Difficulties and the Efforts to Overcome them according to Saint Thomas Aquinas’ Teaching.....	275
Alicja Elżbieta Majewska – Relevance of Blessed Dorothy of Montau’s Teachings for the People of the Twenty-First Century	291
Rev. Michał Marczak – The Decalogue as the Path towards the National Freedom: the Fourth John Paul II’s Journey to his Homeland	305
Joanna Mielczarek – The Past and the Presence of The Way of Saint James in Poland	321
Małgorzata Mielewska – The Context of Establishing the Vicariate of Przechowo and the First Years of its Activity (1931–1939).....	337
Rev. Janusz Osnowski – The Question of Conscience according to Rev. Jozef Tischner.....	357
Rev. Zdzisław Ossowski – Stained Glass Windows in Saint Rochus Shrine in Osiek: the Question of Perception and of Social Communication....	371
Rev. Marek Parchem – The Events of the Last Days in the Hymnic Eschatological Prophecies of the Book of Daniel (Dan 12:1–3) and in the <i>Testament of Moses</i> (TestMos 10:1–10).....	389
Rev. Walter Rachwalik – The Polish Nation in Saint Faustina Kowalska’s „Diary”	411
Maciej Sadowski CSsR – Polish Redemptorists’ Juniorate House in Torun (1921–1939).....	419
Rev. Łukasz Simiński – Catechesis as a Response to the Dangers Threatening Religious Groups.....	433
Rev. Tomasz Syldatk – The Second Vatican Council – the Idea of the New Evangelization in Making.....	447
Grzegorz Kamil Szczecina – The Meaningfulness of the National Suffering: the Holy Mass for the Homeland in Saint Stanislaus Kostka Church in Warsaw on 27 November 1983.....	473
Rev. Janusz Szulist – Independence as a Requisite of Peace.....	485
O. Przemysław Śniegowski CRSP – Phenomenon of Neo-paganism as a Challenge for the Church in the 21st century: an Approach of Benedict XVI	501
Rev. Karol Węsierski-Tesen – Muhammad as a Prophet Venerated among the Muslims in the Light of Sirat Ibn ’Ishâq	517
Rev. Krzysztof Węsierski – The Liturgical Evolution of the Dogma of Assumption of the Blessed Virgin Mary	533

Rev. Yauhen Vintou (Eugeniusz Wintow) – A Comparative Analysis of the Theme of Love of the Homeland in the Writings of Servant of God Cardinal Stefan Wyszyński (1901–1981) and Servant of God Bishop Zygmunt Łozynski (1870–1932)	543
Maciej Wojcieszak – Remarks on the Christian Community of the Roman Africa Church Made in Saint Augustine’s Writings.....	557

OTHER PAPERS

Michał Białkowski – Review of a book by D. Bednarski, <i>Biskup Józef Gawlina jako opiekun Polaków na emigracji</i> , University of Silesia Publishing House, Katowice 2019, 566 pp.....	583
Piotr Maciej Dziembowski – Michał Działynski and Elżbieta Czernomna’s Prenuptial Agreement of 1588	589
Karolina Kochańczyk-Bonińska Review of a book by T. Stepien, <i>Porządek i miłość. Koncepcja Opatrzności Bożej w myśli starożytnej, Teologia Polityczna</i> , Warszawa 2019, 357 pp.....	601
Rev. Joachim Nowak – Review of a book by F. Heckmann, <i>Integration von Migranten. Einwanderung und neue Nationenbildung</i> , Springer Publishing House, Wiesbaden 2015, 325 pp.....	605
Grzegorz Kamil Szczecina – Review of a book by P. Glas and T.P. Terlikowski, <i>Ks. Piotr Glas. Dekalog. Prawdziwa droga w czasach zamętu. Rozmawia Tomasz P. Terlikowski</i> , Esprit Publishing House, Cracow 2018, 295 pp.	611
Rev. Janusz Szulist – Review of a monograph by M. Białkowski, <i>Protokoły konferencji polskich ojców soborowych. Zbior dokumentów 1962–1963</i> , Gaudium Publishing House, Lublin 2019, 750 pp.	615
Rev. Jan Walkusz – <i>Kraina obsiana mekami bożymi i kamieniami</i> , <i>czyli ks. Zenona Myszkę poetycki opis Kaszub</i>	619
Volume Summary.....	625
Information for authors	627

SKRÓTY

ACSR	„Analecta Congregationis Sanctissimi Redemptoris”
ADHR	Archivum Generale Historicum Redemptoristanum
ADP	Archiwum Diecezjalne w Pelplinie
APB	Archiwum Państwowe w Bydgoszczy
APPŚP	Archiwum Parafialne Parafii Chrystusa Króla w Świeciu-Przechowie
AWPR	Archiwum Warszawskiej Prowincji Redemptorystów
ChL	Jan Paweł II, <i>Adhortacja apostolska „Christifideles laici”</i>
ChM	„Chorągiew Maryi”
DCE	Benedykt XVI, <i>Encyklika „Deus caritas est”</i>
DDi	Jan Paweł II, <i>List apostolskie „Dies Domini”</i>
DeV	Jan Paweł II, <i>Encyklika „Dominum et Vivificantem”</i>
DiM	Jan Paweł II, <i>Encyklika „Dives in misericordia”</i>
Dz.	s. Faustyna Kowalska, <i>Dzienniczek</i>
EdE	Jan Paweł II, <i>Adhortacja apostolska „Ecclesia in Europa”</i>
EK	<i>Encyklopedia Katolicka</i>
EV	Jan Paweł II, <i>Encyklika „Evangelium vitae”</i>
FC	Jan Paweł II, <i>Adhortacja apostolska „Familiaris consortio”</i>
FeR	Jan Paweł II, <i>Encyklika „Fides et ratio”</i>
GEx	Franciszek, <i>Adhortacja apostolska „Gaudete et exultate”</i>
KDK	Sobór Watykański II, <i>Konstytucja duszpasterska o Kościele w świecie współczesnym „Gaudium et spes”</i>
KK	Sobór Watykański II, <i>Konstytucja dogmatyczna o Kościele „Lumen gentium”</i>
KKK	<i>Katechizm Kościoła Katolickiego</i>
KL	Sobór Watykański II, <i>Konstytucja o liturgii świętej „Sacrosanctum concilium”</i>
KNSK	<i>Kompendium nauki społecznej Kościoła</i>
KO	Sobór Watykański II, <i>Konstytucja dogmatyczna o objawieniu Bożym „Dei verbum”</i>
KSP	Katolickie Stowarzyszenie Polek
LE	Jan Paweł II, <i>Encyklika „Laborem exercens”</i>

LSi	Franciszek, <i>Encyklika „Laudato si”</i>
MD	Pius XII, <i>Konstytucja apostolska „Munificentissimus Deus”</i>
MDCh	„Miesięcznik Diecezji Chełmińskiej”
MDe	Pius XII, <i>Encyklika „Mediator Dei”</i>
NMI	Jan Paweł II, <i>List apostolski „Novo millenio ineunte”</i>
NW	„Nasze Wiadomości”
OR	„L'Osservatore Romano”
p.p.s.a.	Ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi
P.T.O.D.	Pomorskie Towarzystwo Opieki nad Dziećmi
PP	Paweł II, <i>Encyklika „Populorum progressio”</i>
PT	Jan XXIII, <i>Encyklika „Pacem in terris”</i>
RegSP	Regulamin Urzędowania Sądów Powszechnych
RH	Jan Paweł II, <i>Encyklika „Redemptor hominis”</i>
RODK	Rodzinne Ośrodki Diagnostyczno-Konsultacyjne
SRS	Jan Paweł II, <i>Encyklika „Sollicitudo rei socialis”</i>
TFUE	Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej
TPPŚ	„Tygodnik Parafialny Parafii św. Stanisława w Świeciu n. Wisłą”
u.o.d.o.	Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych
UMP	Urząd Wojewódzki Pomorski w Bydgoszczy
WRSPZU	Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

STUDIA
DEPLIŃSKIE

A R T Y K U Ł Y N A U K O W E

